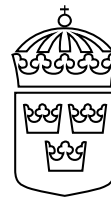

Regeringens proposition

2025/26:120

Föreskrifter om förbud mot användning och innehav av vissa läkemedel för djur

Prop.
2025/26:120

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 12 februari 2026

Ebba Busch

Peter Kullgren
(Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att det införs bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om begränsningar av eller förbud mot att använda eller inneha ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanter. Föreskrifterna ska gälla djurhållare och personal inom djurens hälso- och sjukvård och vara nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EU-rätten. Syftet med bemyndigandena är att göra det möjligt att på ett tydligare och mer heltäckande sätt genomföra ett EU-direktiv om förbud mot tillförsel av vissa ämnen till livsmedelsproducerande djur.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård	6
3	Ärendet och dess beredning	8
4	Regler om användning av läkemedel för behandling av djur	8
4.1	Förbud mot användning av vissa ämnen enligt EU- rätten	8
4.1.1	Hormondirektivet och genomförandet av det	8
4.1.2	Koppling till den gemensamma jordbrukspolitiken	9
4.2	EU-förordningen om veterinärmedicinska läkemedel	10
4.3	Annan relevant lagstiftning	11
4.3.1	Provtagningslagen och provtagningsförordningen	11
4.3.2	Lagen och förordningen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård	12
4.3.3	Djurskyddslagen och djurskyddsförordningen	13
5	Möjligheten att föreskriva om förbud mot att använda eller inneha vissa läkemedel för behandling av djur utvidgas	13
6	Konsekvenser	17
7	Författningskommentar	19
7.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.	19
7.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård	20
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Föreskrifter om förbud mot användning och innehav av vissa läkemedel	22
Bilaga 2	Promemorians lagförslag	23
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	25
Bilaga 4	Lagrådsremissens lagförslag	26
Bilaga 5	Lagrådets yttrande	29
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 februari 2026	30

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2025/26:120

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.

Härigenom föreskrivs att 6 a § och rubriken närmast före 6 a § lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Användning av antimikrobiella medel och immunologiska veterinärmedicinska läkemedel¹

Användning av vissa läkemedel

6 a §²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. begränsningar av eller förbud mot användning av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG, och

2. förbud mot användning eller innehav av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt.

1. begränsningar av eller förbud mot *djurhållares* användning av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG,

2. förbud mot *djurhållares* användning eller innehav av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt, och

3. begränsningar eller förbud som är nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EUrätten som gäller *djurhållares* användning eller innehav av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser.

¹ Senaste lydelse 2023:89.

² Senaste lydelse 2023:89.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 5 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. undantag från kravet i 1 a § andra stycket att journaler ska vara skrivna på svenska,

2. inskränkningar i rätten att överlåta arbetsuppgifter enligt 3 §,

3. omfattningen av uppgiftsskyldigheten enligt 4 a § för veterinärer i enskild verksamhet,

4. begränsningar av eller förbud mot användning inom djurens hälso- och sjukvård av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG,

5. förbud mot innehav, tillhandahållande eller användning inom djurens hälso- och sjukvård av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt, *och*

5. förbud mot innehav, tillhandahållande eller användning inom djurens hälso- och sjukvård av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt,

6. begränsningar eller förbud som är nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EUrätten som gäller användning eller innehav inom djurens hälso- och sjukvård av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser, och

6. de ytterligare skyldigheter för vårdgivare och djurhälsopersonal som behövs för en god och säker vård.

7. de ytterligare skyldigheter för vårdgivare och djurhälsopersonal som behövs för en god och säker vård.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om omfattningen av uppgiftsskyldigheten enligt 4 a § för veterinärer i allmän verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

3 Ärendet och dess beredning

Inom Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet har promemorian Föreskrifter om förbud mot användning och innehav av vissa läkemedel tagits fram. I promemorian föreslås att det införs bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om begränsningar av eller förbud mot att djurhållare eller personal inom djurens hälso- och sjukvård använder eller innehar ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser.

En sammanfattning av promemorians förslag finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga hos Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet (LI2025/01464). I propositionen behandlas promemorians förslag.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 20 januari 2026 att inhämta Lagrådets yttrande över de förslag som finns i *bilaga 4*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*. Lagrådet lämnar förslagen utan erinran. I förhållande till lagrådsremissens lagförslag görs en språklig ändring.

4 Regler om användning av läkemedel för behandling av djur

4.1 Förbud mot användning av vissa ämnen enligt EU-rätten

4.1.1 Hormondirektivet och genomförandet av det

Enligt rådets direktiv 96/22/EG av den 29 april 1996 om förbud mot användning av vissa ämnen med hormonell och tyreostatisk verkan samt av β -agonister vid animalieproduktion och om upphävande av direktiv 81/602/EEG, 88/146/EEG och 88/299/EEG (härefter hormondirektivet) är medlemsstaterna skyldiga att vidta åtgärder för att säkerställa att livsmedelsproducerande djur inte tillförs vissa ämnen som anges i bilagor till direktivet. I beaktandesatserna till direktivet anges att dessa substanser, på grund av de restsubstanser de ger i kött och andra livsmedel av animaliskt ursprung, kan vara farliga för konsumenter och påverka kvalitén på livsmedlen (beaktandesats 3 och 6). Av artikel 3 i direktivet följer att medlemsstaterna, när det gäller de ämnen som anges i bilagor till direktivet, ska förbjuda eller tillfälligt förbjuda att ämnena tillförs husdjur (nötkreatur, svin, får, getter, hovdjur, fjäderfä och kaniner) eller vattenbruksdjur, förbjuda innehav av djur som tillförts ämnena samt försäljning och slakt av sådana djur. Medlemsstaterna ska också förbjuda försäljning av kött från djuren och bearbetning av sådant kött. Enligt artiklarna 4–7 får dock medlemsstaterna undantagsvis tillåta viss användning av de ämnen som

omfattas av förbudet i artikel 3 och försäljning av djur eller kött från djur som tillförts ämnen i enlighet med undantagsbestämmelserna.

De ämnen som omfattas av förbuden och begränsningarna anges i bilaga II och III. Ämnena är:

- tyreostatika
- stilbener, stilbenderivat, deras salter och estrar
- östradiol 17- β och dess esterliknande derivat
- andra ämnen med östrogen, androgen eller gestagen verkan
- β -agonister

Sverige anmälde 1997 att direktivet genomförts i svensk rätt med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1997:75) om förbud mot användning av vissa läkemedel och läkemedelssubstanser samt villkor för användning av vissa hormonella substanser vid behandling av djur avsedda för livsmedelsändamål. Föreskrifterna meddelades med stöd av 4 § första stycket 2 och andra stycket förordningen (1971:810) med allmän veterinärinstruktion, som upphävdes den 1 januari 2010.

Motsvarande bestämmelser finns numera i 2 kap. 13–20 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:21) om veterinärs ordination av läkemedel, djurhållares registrering av uppgifter samt operativa ingrepp som djurhållare får utföra. Bestämmelserna om förbud och begränsningar när det gäller att tillföra djur de aktuella substanserna riktas till veterinärer och andra personer som agerar på veterinärs ordination och ansvar.

4.1.2 Koppling till den gemensamma jordbrukspolitiken

Enligt EU:s regelverk för den gemensamma jordbrukspolitiken ska varje medlemsstat utarbeta en strategisk plan som beskriver landets jordbrukspolitik för åren 2023–2027. Bestämmelser om de strategiska planerna finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013.

Av artikel 12.1 i förordningen följer att medlemsstaternas strategiska planer ska inbegripa ett system med grundvillkor, enligt vilket administrativa sanktioner ska åläggas jordbrukare och andra stödmottagare som tar emot direktstöd eller vissa andra utbetalningar och som inte uppfyller de verksamhetskrav enligt unionsrätten som anges i bilaga III. Ett av verksamhetskraven som anges i bilaga III är kraven enligt artikel 3 a, b, d och e samt artiklarna 4, 5 och 7 i hormondirektivet. I artikel 12.3 i förordningen (EU) 2021/2115 anges vidare att de rättsakter som anges i bilaga III ska tillämpas i gällande version och i fråga om direktiv på det sätt som de har genomförts av medlemsstaterna.

I artiklarna 83 och 84 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av

Prop. 2025/26:120 förordning (EU) nr 1306/2013 anges vidare att medlemsstaterna ska inrätta system för att kontrollera att stödmottagare följer de grundvillkor som anges i förordning (EU) 2021/2115 och för att besluta administrativa sanktioner för de stödmottagare som inte följer grundvillkoren.

Av 4 kap. 1 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, som kompletterar bl.a. förordningarna (EU) 2021/2115 och (EU) 2021/2116, följer att som villkor för vissa angivna stöd och ersättningar enligt förordningen gäller att stödmottagaren uppfyller de verksamhetskrav enligt unionsrätten som anges i artikel 12 och bilaga III i förordning (EU) 2021/2115. I 12 kap. 22–32 §§ samma förordning finns bestämmelser om minskning av stöd till följd av överträdelser av grundvillkor.

4.2 EU-förordningen om veterinärmedicinska läkemedel

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG (härefter EU-förordningen om veterinärmedicinska läkemedel) tillämpas sedan den 28 januari 2022. I förordningen finns regler för utsläppande på marknaden, tillverkning, import, export, tillhandahållande, distribution, farmakovigilans, kontroll och användning av veterinärmedicinska läkemedel. Enligt artikel 150.1 ska bestämmelserna i förordningen inte anses påverka bestämmelserna i hormondirektivet.

I EU-förordningen om veterinärmedicinska läkemedel (artikel 4) anges bl.a. att med begreppet veterinärmedicinskt läkemedel avses varje substans eller kombination av substanser som uppfyller minst ett av följande fyra villkor:

- Den tillhandahålls med uppgift om att den har egenskaper för att behandla eller förebygga sjukdom hos djur.
- Den är avsedd att användas på eller administreras till djur i syfte att återställa, korrigera eller modifiera fysiologiska funktioner genom farmakologisk, immunologisk eller metabolisk verkan.
- Den är avsedd att användas på djur i diagnossyfte.
- Den är avsedd för avlivning av djur.

De principer som gäller för val av läkemedel vid behandling av djur finns framför allt i artiklarna 106 och 112–115. Vissa särskilda regler för användning av antimikrobiella läkemedel finns i artikel 107. Medlemsstaterna får också ytterligare begränsa eller förbjuda användningen av vissa antimikrobiella medel till djur inom sitt territorium. Detta får ske om administreringen av sådana medel till djur strider mot genomförandet av en nationell politik för ansvarsfull användning av antimikrobiella medel (artikel 107.7). Syftet med regleringen är att stärka medlemsstaternas nationella strategier för ansvarsfull användning av antimikrobiella medel. De åtgärder som medlemsstaterna vidtar i detta avseende ska vara proportionella och motiverade och medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om åtgärderna (artikel 107.8–9).

Förordningen innehåller också särskilda bestämmelser om användningen av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel. I artikel 110.1

anges att de behöriga myndigheterna i enlighet med tillämplig nationell rätt får förbjuda tillverkning, import, distribution, innehav, försäljning, tillhandahållande och användning av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om

- administreringen av läkemedlet till djur kan störa genomförandet av ett nationellt program för diagnos, bekämpning och utrotning av en djursjukdom,
- administreringen av läkemedlet till djur kan göra det svårt att styrka frånvaron av sjukdom hos levande djur eller orsaka kontaminering av livsmedel eller andra produkter som erhålls från behandlade djur, eller
- de stammar av sjukdomsagens som läkemedlet avser att framkalla immunitet mot i stort sett inte finns sett till geografisk spridning inom det berörda territoriet.

4.3 Annan relevant lagstiftning

4.3.1 Provtagningslagen och provtagningsförordningen

I lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m. (härefter provtagningslagen) finns bestämmelser om kartläggning och kontroll av smittsamma djursjukdomar, kontroll av rests substanser och andra ämnen i djur och djurprodukter, märkning och registrering av djur, samt åtgärder för att förebygga och förhindra spridning av smittsamma djursjukdomar. Lagen ska tillämpas även på användning av läkemedel för behandling av djur. Det som sägs i lagen om djursjukdomar gäller även förekomsten av smittämnen hos djur (1 §). I lagen finns flera bemyndiganden som rör användning av läkemedel för behandling av djur. Av 6 § första stycket 3 följer att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad den som håller djur ska iaktta i fråga om skyldighet att föra register över behandling med läkemedel och bevara journaler som rör sådan behandling. Det anges vidare i 6 a § att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

- begränsningar av eller förbud mot användning av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i EU-förordningen om veterinärmedicinska läkemedel, och
- förbud mot användning eller innehav av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i EU-förordningen om veterinärmedicinska läkemedel är uppfyllt.

Provtagningslagen kompletteras av förordningen (2006:815) om provtagning på djur, m.m. (härefter provtagningsförordningen). I förordningen finns bemyndiganden som ger Statens jordbruksverk och Livsmedelsverket rätt att meddela föreskrifter eller fatta beslut i enskilda fall inom området. I 5 § första stycket 2 anges att Jordbruksverket får meddela föreskrifter om skyldighet att föra register över behandling med läkemedel och bevara journaler som rör sådan behandling enligt 6 § första stycket 3 provtagningslagen. Av 5 a § provtagningsförordningen följer att Jordbruksverket får meddela sådana föreskrifter om antimikrobiella medel och immunologiska veterinärmedicinska läkemedel som anges i 6 a § provtagningslagen.

4.3.2 Lagen och förordningen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

Lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård syftar till att uppnå en god och säker vård av djur och en god djurhälsa. Lagen ska vidare bidra till att samhällets krav på djurskydd, smittskydd och livsmedelssäkerhet tillgodoses (1 kap. 1 §). Lagen behandlar bl.a. djurhälsopersonals skyldigheter och ansvar. Med djurhälsopersonal avses, enligt 1 kap. 4 §, personer som utövar verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och som

- har legitimation enligt lagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen (veterinär eller djursjukskötare),
- är hovslagare eller personal med legitimation inom humansjukvården med godkännande enligt lagen,
- enligt lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelats i anslutning till den lagen tillfälligt utövar yrket i Sverige, eller
- har ett särskilt tillstånd att utöva ett yrke inom djurens hälso- och sjukvård.

Även annan personal än djurhälsopersonal kan vara verksam inom djurens hälso- och sjukvård. Vissa typer av åtgärder får emellertid enbart utföras av djurhälsopersonal (4 kap. 1–2 §§). Skulle sådana åtgärder ändå vidtas kan den som är yrkesmässigt verksam inom området utan att tillhöra djurhälsopersonalen bli föremål för straffansvar (8 kap. 4 §).

Enligt 2 kap. 5 § 4, 5 och 6 får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om

- begränsningar av eller förbud mot användning inom djurens hälso- och sjukvård av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i EU-förordningen om veterinärmedicinska läkemedel
- förbud mot innehav, tillhandahållande eller användning inom djurens hälso- och sjukvård av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i EU-förordningen om veterinärmedicinska läkemedel är uppfyllt
- de ytterligare skyldigheter för vårdgivare och djurhälsopersonal som behövs för en god och säker vård.

Förordningen (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård innehåller kompletterande bestämmelser till lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. När det gäller skyldigheter och ansvar för djurhälsopersonal får Jordbruksverket meddela sådana föreskrifter om antimikrobiella medel och immunologiska veterinärmedicinska läkemedel som anges 2 kap. 5 § 4 och 5 lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. Jordbruksverket får också meddela föreskrifter om de ytterligare skyldigheter för vårdgivare och djurhälsopersonal som behövs för en god och säker vård (2 kap. 3 §).

I samband med att förordningen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård utfärdades upphävde regeringen också förordningen (1971:810) om allmän veterinärinstruktion.

I djurskyddslagen (2018:1192) finns bestämmelser som syftar till att säkerställa ett gott djurskydd och främja en god djurvälstånd och respekt för djur. Enligt 4 kap. 4 § djurskyddslagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om villkor för eller förbud mot att ge djur hormoner eller andra ämnen för att påverka djurets egenskaper i annat syfte än att förebygga, påvisa, lindra eller bota en sjukdom eller ett sjukdomssymtom, med undantag för ämnen som omfattas av lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter.

Av 4 kap. 3 § djurskyddsförordningen (2019:66) följer att det är förbjudet att ge hormoner eller andra ämnen till ett djur för att påverka djurets egenskaper i annat syfte än att förebygga, påvisa, bota eller lindra sjukdom eller sjukdomssymtom. Förbudet gäller inte ämnen som omfattas av lagen om foder och animaliska biprodukter. Jordbruksverket får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet.

5 Möjligheten att föreskriva om förbud mot att använda eller inneha vissa läkemedel för behandling av djur utvidgas

Regeringens förslag

Det ska införas ett bemyndigande i provtagningslagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om begränsningar eller förbud som är nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EU-rätten som gäller djurhållares användning och innehav av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser.

I lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska det införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter som är nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EU-rätten om begränsningar av eller förbud mot användning och innehav inom djurens hälso- och sjukvård av sådana ämnen.

Det ska slutligen göras ett tillägg till bemyndigandena i provtagningslagen att meddela föreskrifter om användning av antimikrobiella medel respektive användning och innehav av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel som klargör att föreskrifterna ska gälla djurhållares användning och innehav.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorians förslag begränsas inte bemyndigandena som gäller ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna

Prop. 2025/26:120 hälsofarliga restsubstanser till sådana föreskrifter som är nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EU-rätten.

Remissinstanserna

En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inga synpunkter på förslagen i promemorian.

Länsstyrelserna i Dalarnas, Jönköpings, Kalmar, Kronobergs, Skåne, Södermanlands, Västernorrlands, Västmanlands, Örebro och Östergötlands län samt Jordbruksverket anser att det befintliga bemyndigandet att meddela föreskrifter om begränsningar av eller förbud mot djurhållares användning av antimikrobiella medel borde utökas till att omfatta även innehav. Om länsstyrelsen vid kontroll av djurhållares hantering av läkemedel påträffar antimikrobiella läkemedel som inte får användas vore det bra om det även fanns ett förbud mot innehav, då det är svårt att kontrollera hur läkemedlen används. Länsstyrelsen i Dalarnas län anser att det finns ett behov av att reglera djurhållares innehav även när det gäller andra läkemedel än immunologiska veterinärmedicinska läkemedel och sådana som innehåller hormoner och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser.

Länsstyrelsen i Skåne län anser att det bör utredas om länsstyrelserna ska få befogenhet att vidta nödvändiga åtgärder för beslag och destruktion av läkemedel som innehåller i strid med föreskrivna begränsningar eller förbud. En liknande synpunkt framförs av *Länsstyrelsen i Västerbottens län*.

Jordbruksverket önskar att det införs ett bemyndigande att meddela föreskrifter om djurhållares hantering och förvaring av läkemedel.

Gård & Djurhälsan, Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), Svenska fåravelsförbundet, Sveriges veterinärförbund och Växa Sverige framhåller vikten av att det även i fortsättningen är möjligt att använda hormoner i viss utsträckning, till exempel i samband med brunstsynchronisering samt användning av β -receptorstimulerande substanser för att behandla andningssvårigheter hos häst och motverka livmoderkontraktioner i samband med fölning och kalvning. SVA påpekar att sådan användning, i enlighet med hormondirektivet, är tillåten i dag enligt Jordbruksverkets föreskrifter och det är viktigt att dessa nationella undantagsbestämmelser fortsätter att gälla.

Länsstyrelsen i Kronobergs län anser att det behövs en mer konkret lista eller tydligare kriterier för vilka ämnen som omfattas av bemyndigandena samt en förklaring av hur dessa förhåller sig till befintliga veterinärmedicinska läkemedel och hur förslaget påverkar användningen av hormonpreparat som i dag används exempelvis vid embryotransfer hos nötkreatur. *Sveriges grisföretagare* anser också att bemyndigandena behöver förtydligas.

Skälen för regeringens förslag

Enligt artikel 3 a i hormondirektivet ska medlemsstaterna förbjuda att de ämnen som anges i bilaga II och bilaga III till direktivet tillförs husdjur och vattenbruksdjur, oavsett på vilket sätt det sker.

Bestämmelser som genomför direktivets förbud mot att tillföra djur vissa ämnen finns i 2 kap. 13–20 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter

och allmänna råd (SJVFS 2023:21). Bestämmelserna riktar sig endast till veterinärer (eller personer som agerar på en veterinärs ordination och ansvar) och baseras på bemyndigandet i 2 kap. 3 § 6 förordningen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård att meddela föreskrifter om de ytterligare skyldigheter för djurhälsopersonalen som behövs för en god och säker vård. Regeringen har i dag inte något bemyndigande att meddela föreskrifter eller att ge Jordbruksverket rätt att meddela föreskrifter om motsvarande förbud för djurhållare.

Förbudet mot användning av hormoner i 4 kap. 3 § djurskyddsförordningen, som grundar sig på 4 kap. 4 § djurskyddslagen, riktar sig visserligen även till djurhållare. Djurskyddsförordningens förbud gäller dock endast användning som inte syftar till att förebygga, påvisa, lindra eller bota en sjukdom eller ett sjukdomssymtom. Djurskyddslagstiftningens begränsningar när det gäller användning av hormoner har också ett annat syfte än hormondirektivet, som syftar till att skydda livsmedelskonsumenter mot hälsofarliga restsubstanser i kött och andra livsmedel (se beaktandesats 3 och 6 till direktivet).

Det är inte tillräckligt att genomföra hormondirektivets förbud mot tillförsel av vissa ämnen genom ett förbud som enbart riktar sig till veterinärer och annan djurhälsopersonal. En djurhållare kan få tillgång till sådana ämnen på annat sätt än genom att anlita en veterinär. Medlemsstaterna förutsätts dessutom enligt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2021/2115 och (EU) 2021/2116 ha ett system som innefattar kontroll och administrativa sanktioner för jordbrukare och andra stödmottagare som tar emot direktstöd eller vissa andra utbetalningar och som inte uppfyller verksamhetskrav enligt unionsrätten, däribland efterlevnad av hormondirektivet så som det genomförts i medlemsstaten. Av 4 kap. 1 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik följer att som villkor för vissa angivna stöd och ersättningar enligt förordningen gäller att stödmottagaren uppfyller de verksamhetskrav enligt unionsrätten som anges i artikel 12 och bilaga III i förordningen (EU) 2021/2115.

Regeringen anser, mot den bakgrunden och i likhet med den bedömning som görs i promemorian, att det bör införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om begränsningar av eller förbud mot djurhållares användning och innehav av de ämnen som omfattas av hormondirektivet. Bemyndigandet bör lämpligen placeras i provtagningslagen. Provtagningslagens tillämpningsområde omfattar enligt 1 § bl.a. kontroll av restsubstanser och andra ämnen i djur och djurprodukter och användning av läkemedel. Föreskrifter om begränsningar för användning och innehav av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser faller därmed inom ramen för den lagen. I 6 a § provtagningslagen finns bemyndiganden att meddela föreskrifter om begränsningar av eller förbud mot användning av antimikrobiella medel och förbud mot användning och innehav av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel. Den bestämmelsen bör utökas med ett nytt bemyndigande som omfattar ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser. Med ämnen med hormonell verkan avses bl.a. tyreostatika, stilbener, stilbenderivat, deras salter och estrar, östradiol 17- β och dess esterliknande derivat och andra ämnen med östrogen, androgen eller gestagen verkan enligt bilaga II och III till hormondirektivet. Andra ämnen som kan

Prop. 2025/26:120 lämna hälsofarliga rests substanser omfattar bl.a. β -agonister som anges i bilaga II till hormondirektivet.

Det bör också av tydlighetsskäl läggas till i författningstexten i övriga bemyndiganden i 6 a § provtagningslagen att de gäller föreskrifter som reglerar djurhållares användning av antimikrobiella medel respektive användning och innehav av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel. Detta har även tidigare varit avsikten med bemyndigandet, se regeringens proposition Förbättrad övervakning av antibiotikaanvändning för behandling av djur (prop. 2022/23:13 s. 85), där det anges att bemyndigandena syftar till att möjliggöra föreskrifter som riktar sig till djurägare och djurhållare. Bemyndigandet bör dock kunna begränsas till djurhållare, eftersom det relevanta är att reglera förbud och begränsningar för den som faktiskt håller djur.

Flera länsstyrelser och *Jordbruksverket* anser att det befintliga bemyndigandet att meddela föreskrifter om begränsningar av eller förbud mot djurhållares användning av antimikrobiella medel borde utökas till att omfatta även innehav av sådana medel. Flera av länsstyrelserna påpekar att det är svårt att kontrollera hur läkemedlen används när de påträffas hos en djurhållare vid en kontroll. Regeringen har förståelse för synpunkterna, men kan konstatera att det nuvarande bemyndigandet har utformats i enlighet med artikel 107.7 i EU-förordningen om veterinärmedicinska läkemedel, som anger att medlemsstaterna under vissa förutsättningar får begränsa eller förbjuda användningen av antimikrobiella medel på djur. För att utvidga bemyndigandet till att inkludera även begränsningar av eller förbud mot innehav skulle det behöva utredas både vilket behov som finns av sådana mer ingripande föreskrifter och om sådana föreskrifter är förenliga med EU-rätten. Det finns inte utrymme för en sådan utredning inom ramen för detta lagstiftningsärende.

Länsstyrelsen i Dalarnas län anser att det också finns behov av att reglera djurhållares innehav av andra läkemedel än antimikrobiella medel, immunologiska veterinärmedicinska läkemedel och sådana som innehåller hormoner och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga rests substanser. *Jordbruksverket* hänvisar till sin skrivelse från april 2025 (LI2025/00956), där myndigheten föreslår ett nytt bemyndigande att meddela föreskrifter om djurhållares användning, hantering och förvaring av läkemedel. Skrivelsen bereds inom Regeringskansliet. Det finns behov av ytterligare utredning för att bedöma behovet av sådana föreskrifter och det är inte möjligt att genomföra inom ramen för detta lagstiftningsärende. Det samma gäller *länsstyrelserna i Skåne* och *Västerbottens läns* önskemål om att utreda en möjlighet för länsstyrelserna att vidta nödvändiga åtgärder när läkemedel som innehåller i strid med gällande föreskrifter påträffas.

Som framgår i detta avsnitt har *Jordbruksverket*s föreskrifter om förbud mot hormoner meddelats med stöd av bemyndigandet i förordningen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, som i sin tur grundar sig på det bemyndigande i 2 kap. 5 § 6 lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om de ytterligare skyldigheter för djurhälsopersonalen som behövs för en god och säker vård. Av tydlighetsskäl bör det även i lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård införas ett mer preciserat bemyndigande som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om för-

bud mot användning och innehav inom djurens hälso- och sjukvård av de ämnen som omfattas av hormondirektivet.

Gård & Djurhälsan, LRF, SVA, Svenska fåravelsförbundet, Sveriges veterinärförbund och Växa Sverige framhåller vikten av att det även i fortsättningen är möjligt att använda hormoner i viss utsträckning och *Sveriges grisföretagare* anser att bemyndigandena bör förtydligas. Regeringen vill i det sammanhanget framhålla att syftet med de föreslagna bemyndigandena är att göra det möjligt att genomföra hormondirektivet på ett korrekt sätt. Avsikten är inte att begränsa sådan användning av läkemedel som i dag, i enlighet med hormondirektivet, är tillåten enligt Jordbruksverkets föreskrifter. Det är inte lämpligt att i bemyndigandena räkna upp specifika ämnen eller infoga ytterligare kriterier, som *Länsstyrelsen i Kronobergs län* efterfrågar. Bemyndigandena bör dock i stället avgränsas så att de avser sådana föreskrifter som är nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EU-rätten.

6 Konsekvenser

Regeringens bedömning

Förslagen om bemyndiganden att föreskriva om begränsningar av eller förbud mot användning och innehav av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser medför inte större kostnader för Jordbruksverket än vad som kan hanteras inom befintliga budgetramar.

De föreskrifter som kan meddelas med stöd av bemyndigandena bedöms inte innebära några större konsekvenser för andra myndigheter, företag och enskilda som berörs.

Promemorians bedömning

Bedömningen i promemorian överensstämmer delvis med regeringens bedömning. I promemorian bedöms endast konsekvenserna för Jordbruksverket.

Remissinstanserna

Regelrådet påpekar att det saknas beskrivning av berörda företag, konsekvenser för företag, konsekvenser om ingen åtgärd vidtas, alternativa lösningar, påverkan på företagets kostnader och intäkter, påverkan på konkurrens, särskilda hänsyn till små och medelstora företag, åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter, särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser, hur och när konsekvenserna kan utvärderas och om förslaget går utöver EU:s minimikrav.

Länsstyrelsen i Kronobergs län bedömer att förslaget kan medföra viss ökad administrativ börda för djurhållare och kontrollmyndigheter genom nya regler att följa och kontrollera. Samtidigt skapar tydligare föreskrifter

Prop. 2025/26:120 mer förutsägbara villkor och minskar risken för kostsamma restsubstansproblem i livsmedelsproduktionen. På sikt kan detta enligt länsstyrelsen stärka konkurrenskraften och tryggheten i animalienäringen. Tydligare regler för att förebygga hälsofarliga ämnen i djurproduktion stärker konsumentskyddet och ökar tilliten till livsmedel samt minskar risken för hälsofarliga restsubstanser i miljön.

Skälen för regeringens bedömning

De bemyndiganden som föreslås i denna proposition har i sig inga omedelbara konsekvenser för enskilda eller andra myndigheter än Jordbruksverket. Jordbruksverket kan, till följd av bemyndigandena, förväntas behöva utföra visst arbete med att se över sina föreskrifter och komplettera dem med bestämmelser som bedöms nödvändiga för genomförandet av hormondirektivet. Detta arbete bedöms dock inte innebära större kostnader för Jordbruksverket än vad som kan hanteras inom befintliga budgetramar.

De föreskrifter som kan komma att meddelas med stöd av bemyndigandena berör djurhållare och personal inom djurens hälso- och sjukvård. För djurens hälso- och sjukvård bedöms bemyndigandet inte innebära några ändringar i sak, eftersom föreskrifter som rör begränsningar av eller förbud mot användning och innehav av de aktuella läkemedlen redan har meddelats med stöd av ett annat bemyndigande. Eftersom det i dag saknas föreskrifter av motsvarande innehåll som riktar sig till djurhållare så kan dock bemyndigandena innebära att det meddelas nya föreskrifter som riktar till företag eller enskilda som håller livsmedelsproducerande djur. Bedömningen är dock att majoriteten av djurhållarna inte innehar eller använder läkemedel i strid med hormondirektivet, bl.a. till följd av de begränsningar och förbud som redan gäller för veterinärers tillhandahållande av sådana läkemedel. De flesta djurhållare kommer därmed inte behöva ändra sin verksamhet i anledning av föreskrifterna.

Bedömningen är därför att bemyndigandena inte har någon påverkan på konkurrensen mellan företag, att det inte behöver tas särskilda hänsyn till små och medelstora företag och att det inte finns behov av speciella informationsinsatser.

Föreskrifterna bedöms inte heller ha några beaktansvärda konsekvenser för länsstyrelserna, som utför offentlig kontroll av djurhållare, eller andra myndigheter.

De föreskrifter som kan meddelas med stöd av bemyndigandena bedöms kunna innebära positiva konsekvenser för vattenmiljön eftersom de medför en viss begränsning av användning av läkemedel vid källan. Djurhållning är en av flera diffusa källor av läkemedelsrester som kan nå ytvatten genom diffus spridning från gödsel, avloppsvatten och markläckage. Hormoner och andra svårnedbrytbara läkemedelsrester utgör en risk för vattenlevande organismer, även vid mycket låga koncentrationer. I Sveriges nationella införlivande av EU-direktiv på vattenområdet så finns bland annat gränsvärden för läkemedel (hormoner, antibiotika och antiinflammatoriska läkemedel). Till följd av en pågående revidering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/105/EG av den 16 december 2008 om miljökvalitetsnormer inom vattenpolitikens område och ändring och senare upphävande av rådets direktiv 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG och 86/280/EEG, samt om ändring av Europa-

parlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, och berörda delar av ramdirektivet för vatten, så förväntas nya gränsvärden för fler läkemedel samt krav på medlemsstaterna att, där det är möjligt, prioritera åtgärder vid källan träda i kraft i december 2027.

Konsekvenserna av föreskrifter meddelade med stöd av de föreslagna bemyndigandena måste analyseras och beskrivas närmare i Jordbruksverkets föreskriftsarbete.

Bemyndigandet som gäller djurhållare bedöms nödvändigt för att det ska vara möjligt att på ett fullständigt och korrekt sätt genomföra hormondirektivet. Konsekvensen av att inte införa bemyndigandet är att svenska myndigheter inte har tillräckligt författningsstöd för att vidta åtgärder mot eventuella djurhållare som innehar eller använder läkemedel i strid med hormondirektivet. Det finns inga andra alternativ för att komma till rätta med det ofullständiga genomförandet. De föreslagna bemyndigandena bör därför också träda i kraft så snart som möjligt.

Förslagen bedöms vara förenliga med EU-rätten.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.

Användning av vissa läkemedel

6 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. begränsningar av eller förbud mot *djurhållares* användning av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG,

2. förbud mot *djurhållares* användning eller innehav av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt, och

3. *begränsningar eller förbud som är nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EU-rätten som gäller djurhållares användning eller innehav av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser.*

I paragrafen finns vissa bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om användning av läkemedel. Övervägandena finns i avsnitt 5.

I *punkt 1 och 2* förtydligas att bemyndigandena avser djurhållares användning av antimikrobiella medel och användning eller innehav av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel, jfr prop. 2022/23:13 s. 85.

Paragrafen ändras också genom att det i *punkt 3*, som är ny, läggs till ett nytt bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om begränsningar av eller förbud mot djurhållares användning eller innehav av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser. Med ämnen

Prop. 2025/26:120 med hormonell verkan avses bl.a. tyreostatika, stilbener, stilbenderivat, deras salter och estrar, östradiol 17- β och dess esterliknande derivat och andra ämnen med östrogen, androgen eller gestagen verkan enligt bilaga II och III till hormondirektivet. Andra ämnen som kan lämna hälsofarliga rests substanser omfattar bl.a. β -agonister som anges i bilaga II till hormondirektivet. Det anges också att bemyndigandet avser sådana föreskrifter som är nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EU-rätten. Övriga ändringar är endast redaktionella.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

2 kap.

Bemyndiganden

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. undantag från kravet i 1 a § andra stycket att journaler ska vara skrivna på svenska,

2. inskränkningar i rätten att överlåta arbetsuppgifter enligt 3 §,

3. omfattningen av uppgiftsskyldigheten enligt 4 a § för veterinärer i enskild verksamhet,

4. begränsningar av eller förbud mot användning inom djurens hälso- och sjukvård av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG,

5. förbud mot innehav, tillhandahållande eller användning inom djurens hälso- och sjukvård av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt,

6. *begränsningar eller förbud som är nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EU-rätten som gäller användning eller innehav inom djurens hälso- och sjukvård av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga rests substanser, och*

7. de ytterligare skyldigheter för vårdgivare och djurhälsopersonal som behövs för en god och säker vård.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om omfattningen av uppgiftsskyldigheten enligt 4 a § för veterinärer i allmän verksamhet.

I paragrafen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldigheter för vårdgivare och djurhälsopersonal. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Paragrafen ändras genom att det i *punkt 6*, som får ett nytt innehåll, läggs till ett nytt bemyndigande att meddela föreskrifter om begränsningar av eller förbud mot användning eller innehav inom djurens hälso- och sjukvård av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga rests substanser. Sådana föreskrifter har tidigare meddelats med stöd av bemyndigandet att meddela föreskrifter om de ytterligare skyldigheter för djurhälsopersonal som behövs för en god och säker vård. Med

ämnen med hormonell verkan avses bl.a. tyreostatika, stilbener, stilben-derivat, deras salter och estrar, östradiol 17- β och dess esterliknande derivat och andra ämnen med östrogen, androgen eller gestagen verkan enligt bilaga II och III till hormondirektivet. Andra ämnen som kan lämna hälsofarliga rests substanser omfattar bl.a. β -agonister som anges i bilaga II till hormondirektivet. Det anges också att bemyndigandet avser sådana föreskrifter som är nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EU-rätten.

Övriga ändringar är endast redaktionella.

Sammanfattning av promemorian Föreskrifter om förbud mot användning och innehav av vissa läkemedel

I promemorian föreslås att det införs bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om begränsningar av eller förbud mot användning eller innehav av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanter. Föreskrifterna ska gälla djurhållare och personal inom djurens hälso- och sjukvård. Syftet med bemyndigandena är att göra det möjligt att på ett tydligare och mer fullständigt sätt genomföra ett EU-direktiv om förbud mot tillförsel av vissa ämnen till livsmedelsproducerande djur.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2026.

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.

Härigenom föreskrivs att 6 a § och rubriken närmast före 6 a § lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Användning av antimikrobiella medel och immunologiska veterinärmedicinska läkemedel¹

Föreslagen lydelse

Användning av läkemedel

6 a §²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. begränsningar av eller förbud mot användning av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG, och

2. förbud mot användning eller innehav av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt.

1. begränsningar av eller förbud mot *djurhållares* användning av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG,

2. förbud mot *djurhållares* användning eller innehav av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt, och

3. *begränsningar av eller förbud mot djurhållares användning eller innehav av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser.*

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

¹ Senaste lydelse 2023:89.

² Senaste lydelse 2023:89.

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 5 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2025:697

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. undantag från kravet i 1 a § andra stycket att journaler ska vara skrivna på svenska,

2. inskränkningar i rätten att överlåta arbetsuppgifter enligt 3 §,

3. omfattningen av uppgiftsskyldigheten enligt 4 a § för veterinärer i enskild verksamhet,

4. begränsningar av eller förbud mot användning inom djurens hälso- och sjukvård av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG,

5. förbud mot innehav, tillhanda-hållande eller användning inom djurens hälso- och sjukvård av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt, *och*

5. förbud mot innehav, tillhanda-hållande eller användning inom djurens hälso- och sjukvård av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt,

6. begränsningar av eller förbud mot användning eller innehav inom djurens hälso- och sjukvård av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälso-farliga rests substanser, och

6. de ytterligare skyldigheter för vårdgivare och djurhälsopersonal som behövs för en god och säker vård.

7. de ytterligare skyldigheter för vårdgivare och djurhälsopersonal som behövs för en god och säker vård.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om omfattningen av uppgiftsskyldigheten enligt 4 a § för veterinärer i allmän verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

Följande remissinstanser har yttrat sig över promemorian Föreskrifter om förbud mot användning och innehav av vissa läkemedel: E-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Försvarmakten, Förvaltningsrätten i Jönköping, Förvaltningsrätten i Umeå, Gård & Djurhälsan, Kemikalieinspektionen, Kommerskollegium, Lantbrukarnas riksförbund, Livsmedelsverket, Läkemedelsverket, länsstyrelserna i Blekinge, Dalarnas, Gotlands, Gävleborgs, Jämtlands, Jönköpings, Kalmar, Kronobergs, Norrbottens, Skåne, Stockholms, Södermanlands, Uppsala, Värmlands, Västerbottens, Västernorrlands, Västmanlands, Västra Götalands, Örebro och Östergötlands län, Naturvårdsverket, Regelrådet, Statens jordbruksverk, Statens veterinärmedicinska anstalt, Svenska fåravelsförbundet, Sveriges grisföretagare, Sveriges veterinärförbund och Växa Sverige.

Följande remissinstanser har avstått från att yttra sig över promemorian: De forskande läkemedelsföretagen (Lif), Havs- och vattenmyndigheten, Länsstyrelsen i Hallands län och Svenska Ägg.

Följande remissinstanser har inte yttrat sig över promemorian: De Recirkulerande Vattenbrukarna Sverige Ekonomisk Förening Producent Organisation, Hushållningssällskapet, Hästnäringens nationella stiftelse, Lundens djurhälsa, Läkemedelshandlarna, Matfiskodlarna, Svenska hästavelsförbundet, Svenska ridsportförbundet, Svensk fågel, Svensk travsport, Sveriges biodlares riksförbund, Sveriges nötköttsproducenter och ViNordic.

Lagrådsremissens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.

Härigenom föreskrivs att 6 a § och rubriken närmast före 6 a § lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Användning av antimikrobiella medel och immunologiska veterinärmedicinska läkemedel¹

Användning av läkemedel

6 a §²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. begränsningar av eller förbud mot användning av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG, och

2. förbud mot användning eller innehav av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt.

1. begränsningar av eller förbud mot *djurhållares* användning av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG,

2. förbud mot *djurhållares* användning eller innehav av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt, och

3. *begränsningar eller förbud som är nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EUrätten som gäller djurhållares användning eller innehav av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

¹ Senaste lydelse 2023:89.

² Senaste lydelse 2023:89.

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 5 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. undantag från kravet i 1 a § andra stycket att journaler ska vara skrivna på svenska,

2. inskränkningar i rätten att överlåta arbetsuppgifter enligt 3 §,

3. omfattningen av uppgiftsskyldigheten enligt 4 a § för veterinärer i enskild verksamhet,

4. begränsningar av eller förbud mot användning inom djurens hälso- och sjukvård av antimikrobiella medel vid behandling av djur i de fall sådana begränsningar eller förbud är förenliga med artikel 107.7 och 107.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG,

5. förbud mot innehav, tillhandahållande eller användning inom djurens hälso- och sjukvård av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt, *och*

5. förbud mot innehav, tillhandahållande eller användning inom djurens hälso- och sjukvård av immunologiska veterinärmedicinska läkemedel om något av villkoren i artikel 110.1 i förordning (EU) 2019/6 är uppfyllt,

6. begränsningar eller förbud som är nödvändiga för att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EU-rätten som gäller användning eller innehav inom djurens hälso- och sjukvård av ämnen med hormonell verkan och andra ämnen som kan lämna hälsofarliga restsubstanser, och

6. de ytterligare skyldigheter för vårdgivare och djurhälsopersonal som behövs för en god och säker vård.

7. de ytterligare skyldigheter för vårdgivare och djurhälsopersonal som behövs för en god och säker vård.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om omfattningen av uppgiftsskyldigheten enligt 4 a § för veterinärer i allmän verksamhet.

¹ Senaste lydelse 2025:697.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2026-01-26

Närvarande: F.d. justitieråden Kerstin Calissendorff och Mats Melin samt justitierådet Martin Nilsson

Föreskrifter om förbud mot användning och innehav av vissa läkemedel för djur

Enligt en lagrådsremiss den 20 januari 2026 har regeringen (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.,
2. lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Eva Kalling Lundberg, biträdd av departementssekreteraren Maria Leclercq.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 februari 2026

Närvarande: statsrådet Busch, ordförande, och statsråden Svantesson, Edholm, Waltersson Grönvall, Strömmer, Forssmed, Tenje, Forssell, Slottner, Wykman, Malmer Stenergard, Kullgren, Liljestrand, Bohlin, Carlson, Pourmokhtari, Rosencrantz, Larsson, Britz, Mohamsson

Föredragande: statsrådet Kullgren

Regeringen beslutar proposition Föreskrifter om förbud mot användning och innehav av vissa läkemedel för djur